

Številka: 35405-110/2021-19

Datum: 19. 10. 2021

Agencija Republike Slovenije za okolje izdaja na podlagi tretjega odstavka 14. člena Uredbe o organih v sestavi ministrstev (Uradni list RS, št. 35/15, 62/15, 84/16, 41/17, 53/17, 52/18, 84/18, 10/19, 64/19, 64/21, 90/21, 101/21 in 117/21) in drugega odstavka 22. člena Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE) ter petega odstavka 51.a člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20) v predhodnem postopku za nameravani poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice, odsek Mengeš - Žeje - Vodice, nosilcu nameravanega posega družbi DARS d.d., Cesta XIV. Divizije 14, 3000 Celje, ki jo zastopata predsednik uprave Valentin Hajdinjak in član uprave Boštjan Rigler, naslednji

SKLEP

1. Za nameravani poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice, odsek Mengeš – Žeje – Vodice na zemljiščih v k.o. 1743 Bukovica, 1903 Nasovče, 1904 Kaplja vas, 1905 Moste in 1906 Suhadole, nosilca nameravanega posega družbi DARS d.d., Cesta XIV. Divizije 14, 3000 Celje, je potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.
2. Pritožba zoper ta sklep ne zadrži njegove izvršitve.
3. V tem postopku stroški niso nastali.

Obrazložitev:

Agencija Republike Slovenije za okolje, ki kot organ v sestavi Ministrstva za okolje in prostor opravlja naloge s področja varstva okolja (v nadaljevanju naslovni organ), je dne 18. 5. 2021 s strani nosilca nameravanega posega družbe DARS d.d., Cesta XIV. Divizije 14, 3000 Celje, ki jo zastopata predsednik uprave Valentin Hajdinjak in član uprave Boštjan Rigler (v nadaljevanju nosilec nameravanega posega) prejela zahtevo za izvedbo predhodnega postopka za nameravani poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice, odsek Mengeš – Žeje – Vodice, v skladu z 51.a členom Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06-ZVO-1-UPB1, 49/09-ZMetD, 66/06-OdlUS, 33/07-ZPNačrt, 57/08-ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09-ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17-GZ, 21/18-ZNOrg, 84/18-ZIURKOE in 158/20, v nadaljevanju ZVO-1).

K zahtevi z dne 18. 5. 2021 je nosilec nameravanega posega priložil:

- Izpolnjen obrazec zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 18. 5. 2021;
- Seznam parcel;

- Pregledno karto posega obravnavanega v predhodnem postopku (1 in 2) in
- Pregledno karto povezanih posegov na obravnavanem območju.

V skladu s prvim odstavkom 51.a člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega v okolje iz tretjega odstavka 51. člena tega zakona od ministrstva zahtevati, da ugotovi, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje. Pri ugotovitvi iz prvega odstavka 51.a člena ZVO-1 ministrstvo upošteva merila, ki se nanašajo na značilnosti nameravanega posega v okolje, njegovo lokacijo in značilnosti možnih vplivov posega na okolje.

Obveznost presoje vplivov na okolje se ugotavlja v skladu z Uredbo o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje (Uradni list RS, št. 51/14, 57/15, 26/17 in 105/20).

V skladu s točko F Prometna infrastruktura F.7 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, je izvedba presoje vplivov na okolje obvezna za glavne in regionalne ceste, dolžine nad 10 km.

V skladu s točko F Prometna infrastruktura F.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje je izvedba predhodnega postopka obvezna za nove glavne in regionalne, njihovo podaljšanje ali rekonstrukcija obstoječe ceste zunaj varovalnega pasu, tako da skupna neprekinjena dolžina ceste po novogradnji, podaljšanju ali rekonstrukciji znaša vsaj 5 km.

Iz predložene dokumentacije izhaja, da nameravani poseg obsega gradnjo dela glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice v skupni dolžini 5,14 km (od km 8,520 do km 13,200, vključno z gradnjo deviacije smer Spodnji Brnik-Moste v dolžini 460 m), zato je, upoštevajoč točko F.7.1 Priloge 1 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, za nameravani poseg treba izvesti predhodni postopek.

Opis nameravanega posega

Nameravani poseg je gradnja dela glavne ceste Želodnik – Mengeš - Vodice, na odseku od zaključka že izvedene obvoznice Mengeš v km 8,520, do začetka načrtovane obvoznice Vodice v km 13,200, vključno z gradnjo deviacije 1-42 smer Spodnji Brnik-Moste v dolžini 460 m. Predmet nameravanega posega je gradnje cesta v dolžini 5,14 km.

Glavna cesta je načrtovana kot dvopasovnica z nivojskimi križišči, umeščena je v skupino glavnih cest II. reda. Računska hitrost na glavni cesti je načrtovana z 90 km/h, na območju križišč bo vozna hitrost administrativno omejena na 70 do 50 km/h, v krožnih križiščih izven naselij na 50 km/h. Nova cesta bo delno potekala po trasah obstoječih cest, delno pa posega v naravno okolje. Primarni namen gradnje je povezava urbanih območij v smeri vzhod-zahod med štajerskim in gorenjskim krakom avtocestnega križa, zagotavljanje boljše prometne povezave na oba avtocestna kraka, skrajšanje prometnih poti, predvsem pa izboljšanje prometne varnosti.

Gradnja bo razdeljena na tri ločene, samostojne odseke, t.j. tri etape (1. etapa: Mengeš - Moste, 2. etapa: obvoznica Moste in 3. etapa: Žeje - Vodice). Ne glede na navedeno je predvidena gradnja na celotnem poteku hkrati (na vseh treh etapah). Gradnja ceste se bo izvajala ob delnih ter na posameznih odsekih, v krajših časovnih obdobjih, tudi ob popolnih zaporah obstoječih cest, ulic. Za potrebe gradnje je pričakovati povečan potek prometa za potrebe dovoza in odvoza materialov, proizvodov, opreme na, oz. z gradbišča. Gradnja bo potekala z rekonstrukcijo nekaterih obstoječih cest (Mengeš - Moste in Žeje - Vodice) ter novogradnjo obvoznice Moste na odseku od Most do Žej. Med gradnjo se bo v celoti uredil nov ustroj ceste, vključno z

odvodnjavanjem ter opremo, prestavitvijo obstoječih in izvedbo novih komunalnih vodov, ki bodo služili obratovanju same ceste. Gradnja bo predvidoma trajala dve leti.

Naslovni organ je, v skladu s četrtem odstavkom 51a. člena ZVO-1, z dopisom št. 35405-110/2021-3 z dne 7. 6. 2021 zaprosil ministrstva in organizacije iz tretjega odstavka 52. člena ZVO-1, da v predpisanem roku pošljejo pisno mnenje o tem, ali je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje s stališča njihove pristojnosti. Poziv je bil posredovan na:

- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj;
- Zavod za ribištvo Slovenije, Spodnje Gameljne 61a, 1211 Ljubljana;
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorat za kmetijstvo, Sektor za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana;
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana in
- Direkcijo Republike Slovenije za vode, Mariborska 88, 3000 Celje.

Naslovni organ je dne 14. 6. 2021 prejel mnenje Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana, št. 351-30/2021/2 z dne 11. 6. 2021, iz katerega izhaja, da z vidika varstva kmetijskih zemljišč za nameravani poseg, ni treba izvesti presoje vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je dne 28. 6. 2021 prejel mnenje Zavoda za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Ljubljana, št. 4206-7/2021/2 z dne 28. 6. 2021, iz katerega izhaja, da bo nameravani poseg s stališča varstva rib in ohranjanja njihovih populacij imel vpliv na ribje vrste v vodotoku Pšata, vendar le ta ne bo bistven in zato za nameravani poseg s stališča ribištva ni treba izvesti presoje vplivov na okolje.

Naslovni organ je dne 29. 6. 2021 prejel dopis Ministrstva za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana, št. 354-83/2021-4 z dne 24. 6. 2021 s priložo: Strokovnim mnenjem, ki ga je pod št. 212b- 09/1649-21 / NP – 3183716 z dne 23. 6. 2021 pripravil Nacionalni laboratorij za zdravje, okolje in hrano, Center za okolje in zdravje, Oddelek za okolje in zdravje Maribor, Prvomajska ulica 1, 2000 Maribor (v nadaljevanju mnenje NLZOH). Iz mnenja NLZOH izhaja, da s stališča varovanja zdravja ljudi pred vplivi iz okolja, izvedba presoje vplivov na okolje za nameravani poseg ni potrebna in ni potrebno pridobiti okoljevarstvenega soglasja.

Naslovni organ je dne 30. 6. 2021 prejel mnenje Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območne enote Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj, št. 35101-0686/2021-3 z dne 28. 6. 2, iz katerega izhaja, da za nameravani poseg izvedba presoje vplivov na okolje in pridobitev okoljevarstvenega soglasja zaradi varstva kulturne dediščine ni potrebna.

Naslovni organ je dne 13. 7. 2021 prejel mnenje Direkcije Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje, št. 35019-25/2021-3 z dne 13. 7. 2021 (v nadaljevanju mnenje DRSV), iz katerega izhaja, da obravnavano območje poseže na vodna in priobalna zemljišča voda 2. reda (Kanal Pšate, Pšata), na poplavna območja, kjer so že določeni razredi poplavne nevarnosti (v razrede srednje, majhne in preostale poplavne nevarnosti) in na poplavna območja, določena na podlagi 2D modeliranja, ter na širši vodovarstveni območji (VVO 3), ki sta varovani z Odlokom o varstvu virov pitne vode na območju občine Vodice (Uradno glasilo Občine Vodice, št. 7/1998) ter z Odlokom o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., V. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni vestnik, št. 5/1998). Glede na navedeno DRSV meni, da bi nameravani poseg lahko imel pomembne vplive na vode oz. okolje, zato ugotavlja, da je iz vidika

upravljanja z vodami treba izvesti presojo vplivov na okolje, pri čemer je skladno z veljavno zakonodajo treba zagotoviti tudi primerne strokovne podlage.

Naslovni organ je zgoraj navedena mnenja posredoval nosilcu nameravanega posega z dopisom št. 35405-110/2021-11 z dne 20. 7. 2021 in ga pozval, da se v skladu z 9. členom Zakona o splošnem upravnem postopku (Uradni list RS, št. 24/06-ZUP-UPB2, 105/06-ZUS-1, 126/07, 65/08, 8/10, 82/13 in 175/20 – ZIUOPDVE; v nadaljevanju ZUP) do pridobljenih mnenj opredeli ter priloži morebitne dokaze. Glede na to, da je naslovni organ, upoštevajoč lokacijo in značilnosti nameravanega posega ugotovil, da bi le-ta lahko imel v času gradnje oz. obratovanja verjetno pomembne vplive na okolje z vidika emisij snovi v zrak, hrupa, vibracij in z vidika vplivov na vode in vodni režim, je s citiranim pozivom nosilca nameravanega posega prav tako pozval k opredelitvi do teh ugotovitev.

Nosilec nameravanega posega je na poziv naslovnega organa odgovoril dne 19. 8. 2021 z Izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice, odsek Mengeš - Žeje – Vodice, št. 7.0.1./2021-0-UP-56 z dne 19. 8. 2021. V izjavi se je nosilec nameravanega posega opredelil tudi do posredovanih mnenj.

Naslovni organ je na podlagi proučitve celotne spisne dokumentacije ostal še vedno na stališču, da je za nameravani poseg potrebno izvesti presojo vplivov na okolje in o tem seznanil nosilca nameravanega posega z dopisom št. 35405-110/2021-16 z dne 4. 10. 2021. Na navedeni dopis je nosilec nameravanega posega odgovoril z dokumentom: Seznanitev z dejstvi, pomembnimi za odločitev: Zahteva za začetek predhodnega postopka za nameravani poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Mengeš – Žeje – Vodice, št. 7.0.1./2021-0-UP-57 z dne 14. 10. 2021.

Naslovni organ je na podlagi zahteve s prilogami, na podlagi proučitve mnenj, prejetih v skladu z 51a. členom ZVO-1, ter v skladu s Prilogo 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, ugotovil, da je za nameravani poseg, glede na njegove značilnosti, lokacijo in možne vplive, treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Naslovni organ je namreč ugotovil:

1. Značilnosti posega v okolje
  - Velikost in zasnova celotnega posega: lokacija nameravanega posega se nahaja na območju občin: Mengeš, Komenda in Vodice na zemljiščih v k.o. 1743 Bukovica, 1903 Nasovče, 1904 Kaplja vas, 1905 Moste in 1906 Suhadole. Trasa ceste, ki je predmet nameravanega posega, bo potekala po ravnini, južni del po Ljubljansko-Kamniški kotlini, severni del pa po Kranjsko-Sorškem polju. Na severu prostor omejuje Tunjiško gričevje, ki nato preide v hribovje pred Kamniškimi Alpami, na jugu pa Koseško-Dobensko gričevje. V začetnih kilometrih trasa poteka po obstoječi glavni cesti G2-104/1138 Moste-Mengeš, nato se nadaljuje po obstoječi regionalni cesti R2-413/1080 Vodice-Mengeš.
  - Skupni učinek z drugimi obstoječimi oziroma dovoljenimi posegi: predmet nameravanega posega je izgradnja dela glavne ceste Želodnik-Mengeš-Vodice v dolžini 5,14 km, na odseku od zaključka že izvedene obvoznice Mengeš v km 8,520, do začetka načrtovane obvoznice Vodice v km 13,200. Obvoznica Vodice (4. etapa) od km 13,200 do km 15,480 je po navedbah nosilca nameravanega posega v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja. Obvoznica Mengeš (1. faza) od km 8,520 do km 5,860 je zgrajena, za odsek

- PC Želodnik - Mengeš (3. faza) in Želodnik – PC Želodnik od km 5,860 do km 0,224 pa je po navedbah nosilca nameravanega posega izdelan PZI.
- Uporaba naravnih virov, zlasti tal, prsti, vode in biotske raznovrstnosti: v okviru nameravanega posega bo v času gradnje prišlo do rabe vode in mineralnih surovin.
  - Emisije onesnaževal ter druge motnje zdravja, počutja ali kakovosti življenja (npr. sevanja, vibracije, smrad, hrup, toplota, svetloba):
    - v času gradnje: emisije onesnaževal v zrak, emisije toplogrednih plinov, odlaganje/izpusti snovi v tla, nastajanje odpadkov, hrup, sevanje svetlobe v okolico, vibracije, vidna izpostavljenost, sprememba rabe tal, sprememba vegetacije in preoblikovanje površja;
    - v času obratovanja: emisije onesnaževal v zrak, emisije toplogrednih plinov, nastajanje odpadkov, hrup, vibracije.
  - Tveganje povzročitve večjih nesreč po predpisih, ki urejajo varstvo okolja, in naravnih nesreč, tudi tistih, ki so v skladu z znanstvenimi spoznanji lahko posledica podnebnih sprememb: zaradi obratovanja nameravanega posega se tveganje za nastanek večjih nesreč ne po povečalo oz. ga ne bo.
  - Tveganje za zdravje ljudi: nameravani poseg predstavlja tveganje za zdravje ljudi, zlasti z vidika emisij snovi v zrak, emisij hrupa in vibracij, kot izhaja iz nadaljevanja obrazložitve tega sklepa.
2. Lokacija posega v okolje
- Namenska in dejanska raba zemljišč: lokacija nameravanega posega se ureja z Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik-Mengeš-Vodice na odseku Mengeš-Žeje (Uradni list RS, št. 94/06; v nadaljevanju Uredba o DLN na odseku Mengeš - Žeje) in Uredbo o državnem lokacijskem načrtu za glavno cesto Želodnik-Mengeš-Vodice na odseku Žeje-Vodice (Uradni list RS, št. 53/07; v nadaljevanju Uredba o DLN na odseku Žeje - Vodice). Zemljišča so v namenski rabi opredeljena kot površine cest (PC). Po dejanski rabi tal se na območju nameravanega posega nahajajo njive, trajni travniki, pozidano in sorodno zemljišče, javno državna cestna infrastruktura in nedoločena raba.
  - Sorazmerne pogostosti, razpoložljivosti, kakovosti in regenerativne sposobnosti naravnih virov (vključno s tlemi, vodo in biotsko raznovrstnostjo) na območju in njegovem podzemlju, zlasti: vodovarstvenih območij in virov pitne vode varovanih kmetijskih zemljišč, najboljših gozdnih zemljišč, območja mineralnih surovin v javnem interesu: nameravani poseg na jugovzhodnem delu poteka v bližini meje širšega vodovarstvenega območja zajetja Homec (Odllok o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., IV., V. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda (Uradni vestnik občine Domžale, št. 5/98, 11/99)). Nameravani poseg med km 12,550 in km 13,200 poteka po širšem vodovarstvenem območju v Občini Vodice (Odllok o varstvu virov pitne vode na območju Občine Vodice (Uradni list RS, št. 7/98)). Na vplivno območje nameravanega posega priteka s severne strani potok Pšata. Na območju Most ima Pšata razbremenilnik, ki razbremeni strugo Pšate med Mostami in Suhadolami. Območje nameravanega posega se ne nahaja na območju najboljših gozdnih zemljiščih, prav tako ni na območjih mineralnih surovin v javnem interesu. Nameravani poseg bo v pretežnem delu izveden po že obstoječi glavni in regionalni cesti, le od km 9,900 do km 10,600 je načrtovana nova obvozna cesta naselja Most, ki poteka pretežno po kmetijskih zemljiščih.
  - Absorpcijske sposobnosti naravnega okolja, pri čemer se s posebno pozornostjo obravnavajo naslednja območja t.j. vodna in priobalna zemljišča, zemljišča na varstvenih in ogroženih območjih po predpisih, ki urejajo vode, zlasti mokrišča, obrežna območja, rečna ustja, obalna območja in morsko okolje; gorska in gozdna območja; območja,

varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave; območja, na katerih je že ugotovljena čezmerna obremenitev okolja ali se predvideva, da je okolje čezmerno obremenjeno; gosto poseljena območja; krajine in območja zgodovinskega, kulturnega ali arheološkega pomena, zlasti območja, varovana po predpisih, ki urejajo varstvo kulturne dediščine: nameravani poseg se nahaja na vodnih in priobalnih zemljiščih voda 2. reda (Kanal Pšate, Pšata), na poplavnem območju, kjer so že določeni razredi poplavne nevarnosti in na poplavnih območjih, ki so določena na podlagi 2D modeliranja. Nameravani poseg poteka izven območij, ki so varovana po predpisih, ki urejajo ohranjanje narave. Najbližje območju nameravanega posega se nahaja naravna vrednota lokalnega pomena lipa (IDŠ 7958). Območje nameravanega posega poseže v območje evidentirane kulturne dediščine Žeje pri Komendi – spominsko znamenje talcem (EŠD 14245).

3. Vrsta in značilnosti možnih učinkov

- Emisije snovi v zrak: med gradnjo nameravanega posega bo občasno prihajalo do povečane onesnaženosti zraka zaradi izkopov, prevozov ter izgradnje cestne infrastrukture. Gradnja bo neposredno vplivala na kakovost zraka na gradbišču, na območjih ob gradbiščih in na transportnih poteh. Zaradi zemeljskih in gradbenih del se bo med gradnjo povečalo prašenje z območja gradbišča ceste, z neutrjenih gradbiščnih poti in dovoznih cest (emisije delcev PM₁₀) ipd. V času gradnje se bodo povečale tudi emisije dušikovih oksidov, delcev PM₁₀ in hlapnih organskih spojin. Najbolj obremenjena območja bodo v neposredni bližini gradbišča ter transportnih poteh na območju stanovanjskih stavb Moste 40e in Moste 60d.

Iz zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 18. 5. 2021 izhaja, da naj bi z upoštevanjem in doslednim izvajanjem z zakonodajo predpisanih protiprašnih ukrepov, koncentracije delcev PM₁₀ po oceni dosegale na dnevni ravni do največ 44 mikrogramov/m³ in na letnem povprečju do 9 mikrogramov/m³, najvišje dnevne koncentracije in povprečne letne koncentracije delcev PM₁₀ pa naj bi se občutno zmanjšale in po oceni ne bodo presegle mejnih in letnih koncentracij PM₁₀.

Naslovni organ je ugotovil, da iz predložene zahteve ni razvidno, kateri zakonodajni ukrepi se bodo upoštevali. Prav tako iz zahteve ni razvidno, na kakšni podlagi so bile narejene podane ocene koncentracij delcev PM₁₀. Naslovni organ tako ni mogel preveriti, ali gre za pomemben vpliv ali ne oziroma na podlagi podane ocene ni mogel izključiti pomembnih vplivov nameravanega posega v času gradnje z vidika vplivov emisij snovi v zrak.

Na poziv naslovnega organa je nosilec nameravanega posega odgovoril dne 19. 8. 2021 z Izjavo o vseh dejstvih in okoliščinah, ki so pomembne za odločitev v predhodnem postopku za poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik - Mengeš - Vodice, odsek Mengeš - Žeje – Vodice, št. 7.0.1./2021-0-UP-56 (v nadaljevanju izjava). Nosilec nameravanega posega je v izjavi navedel, da bodo v času gradnje upoštevani naslednji zakonodajni ukrepi:

- preprečevanje prašenja z odkritih delov trase in gradbišča; redno vlaženje odkritih delov cestišča v suhem in vetrovnem vremenu;
- preprečevanje nekontroliranega raznosa gradbenega materiala z območja gradbišča, ceste s transportnimi sredstvi; ukrep zahteva čiščenje vozil pri vožnji z območja gradnje na javne prometne površine, prekrivanje sipkih tovorov pri transportu po javnih prometnih površinah in vlaženje odkritih delov tras. Ukrep se bo izvajal na celotnem območju gradnje;

- upoštevanje emisijskih norm pri uporabljeni gradbeni mehanizaciji in transportnih sredstvih; ukrep zahteva uporabo tehnično brezhibne mehanizacije in transportnih sredstev.

V izjavi je nosilec nameravanega posega nadalje navedel, da je bila obstoječa onesnaženost zraka v predhodni dokumentaciji na območju nameravanega posega določena z meritvami koncentracije prašnih usedlin na podlagi rezultatov monitoringa kakovosti zraka v RS v letu 2006, ter računsko oceno onesnaženosti zraka s snovmi, ki so značilne za emisije prometa, na podlagi prometnih podatkov. Onesnaženost zraka je bila ocenjena izkustveno. Emisije v času obratovanja so bile določene računsko na podlagi prometnih obremenitev v letu 2022. Imisijske razmere v času obratovanja so bile določene po metodologiji MluS92. Vpliv gradbenih del na onesnaženje zraka bo po navedbah nosilca nameravanega posega začasen in na posameznem območju gradbišča časovno omejen. Skladno z Uredbo o preprečevanju in zmanjševanju emisije delcev z gradbišč (Uradni list, RS št. 21/11) bo po navedbah nosilca nameravanega posega izdelan Elaborat preprečevanja in zmanjševanja emisije delcev z gradbišča, v katerem bodo med drugim navedeni tudi ukrepi za preprečevanje in zmanjševanje emisije delcev iz gradbišča. Nosilec nameravanega posega je še navedel, da so vplivi na zdravje ljudi zaradi onesnaženosti zraka med gradnjo z veljavnimi predpisi zadostno regulirani in da postopek presoje vplivov na okolje ne bo opredelil dodatnih omilitvenih ukrepov, kot tudi, da je projekt že v osnovi prepoznal in naslovil morebitna tveganja glede onesnaževanja zraka v času gradnje in obratovanja in podal ustrezne rešitve ter ukrepe, spoštovanje katerih se bo presojalo pri izdaji gradbenega dovoljenja.

Naslovni organ v zvezi z navedbami nosilca nameravanega posega ugotavlja, da za svoje trditve, navedene v izjavi in predhodno podanih dokumentih, še vedno ni predloženih nobenih dokazil, iz katerih bi bilo razvidno, da bodo zakonodajni ukrepi dejansko zadostni in da za preprečitev verjetno pomembnih vplivov na okolje z vidika emisij v zrak ne bo potrebna izvedba še nekaterih dodatnih omilitvenih ukrepov, preverjanje učinkovitosti, izvedljivost ter uspešnost katerih pa že presega okvir predhodnega postopka in je ta presoja oziroma preverba že predmet presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja. Glede na navedeno naslovni organ ne more izključiti verjetno pomembnih vplivov nameravanega posega v času gradnje z vidika emisij snovi v zrak. V zvezi z navedenim naslovni organ prav tako pojasnjuje, da je za ugotovitev, ali je za nek poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje, skladno z drugim odstavkom 51. člena ZVO-1 merodajna že okoliščina, da bi poseg lahko vplival na okolje, torej zadostuje že verjetnost vplivanja.

- Hrup: območje nameravanega posega leži v II., III. in IV. območju varstva pred hrupom. Med gradnjo nameravanega posega bo obremenitev s hrupom posledica pripravljalnih zemeljskih del, gradnja ceste in križišč. Vir hrupa bodo predstavljali tudi odvozi gradbenih odpadkov oz. viškov zemeljskega izkopa, transport gradbenega materiala na gradbišče in občasni zastoji prometa. V okviru gradnje nameravanega posega je predvideno pilotiranje za temelje protihrupnih ograj, ki naj bi se izvedlo z uvertavanjem. Iz zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 18. 5. 2021 niso razvidni podatki o točnih lokacijah, času izvajanja del, nivoju hrupa na viru, ukrepih za zmanjšanje hrupa. V nadaljevanju zahteve je navedeno, da je v času gradnje predviden monitoring na treh lokacijah, s tem da sta podani le dve, in sicer: Moste 40a, Moste 60d.

V zvezi s predvidenim monitoringom je naslovni organ ugotovil, da je spremljanje stanja dejavnikov oz. monitoring predmet presoje vplivov na okolje, oz. kot to izhaja iz 14.a člena Uredbe o vsebini poročila o vplivih na okolje (Uradni list RS, št. 36/09 in 40/17), se v poročilu o vplivih na okolje priloži program spremljanja učinkov posega v času gradnje in

obratovanja, v katerem je opisano spremljanje vplivov nameravanega posega in omilitvenih ukrepov, ki so relevantni za poseg, in v katerem so opredeljeni načini, metode, lokacije in časovnica njegovega izvajanja, ne pa predhodnega postopka. Navedena ugotovitev po mnenju naslovnega organa predstavlja argument, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje in pridobiti okoljevarstveno soglasje.

Iz Uredbe o DLN na odseku Mengeš-Žeje so razvidni podatki o lokacijah, dolžinah, višinah in lastnostih protihrupnih ograj ter podatki o lokacijah objektov, kjer naj bi se izvedla pasivna zaščita. Glede na to, da je torej potrebna izvedba aktivnih in pasivnih protihrupnih ukrepov z namenom, da se zagotovi skladnost posega z Uredbo o mejnih vrednostih kazalcev hrupa v okolju (Uradni list RS, št. 43/18 in 59/19) oziroma da se prepreči čezmerno obremenjenost okolja s hrupom zaradi izvedbe nameravanega posega, naslovni organ ugotavlja, da je izkazan verjetno pomemben vpliv nameravanega posega v času gradnje in obratovanja z vidika emisij hrupa oz. da je izvedba navedenih ukrepov nujna za zagotovitev, da nameravani poseg ne bo čezmerno obremenjeval okolja z emisijami hrupa.

Naslovni organ ob navedenem pojasnjuje, da se v predhodnem postopku ne more preverjati učinkovitosti, izvedljivosti ter uspešnosti omilitvenih ukrepov vplivov hrupa, saj to presega okvir predhodnega postopka in je ta presoja že predmet presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja. Prav tako se v sklepu o predhodnem postopku nosilca nameravanega posega ne more zavezati k izvedbi ukrepov, saj je namen predhodnega postopka namreč presoja na podlagi meril o tem, ali bo nameravani poseg lahko imel verjetno pomembne vplive na okolje ali ne, ne pa presoja morebitnih ukrepov za zmanjšanje teh vplivov. V zvezi z navedenim naslovni organ prav tako pojasnjuje, da je za ugotovitev, ali je za nek poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje, skladno z drugim odstavkom 51. člena ZVO-1 odločilna okoliščina, da bi poseg lahko vplival na okolje, torej zadostuje že verjetnost za nastanek vpliva.

Naslovni organ pojasnjuje, da postopek presoje vplivov na okolje predstavlja postopek, v katerem se izvede celovita in natančna analiza ukrepov, s katerimi se lahko preprečijo ali zmanjšajo morebitne posledice vplivov nameravanega posega na okolje, njihova ustreznost ter izvršljivost. Nadalje, upoštevajoč 3. odstavek 61. člena ZVO-1, predstavlja okoljevarstveno soglasje upravni akt, v katerem se določijo pogoji, ki jih mora nosilec nameravanega posega upoštevati, da bi preprečil, zmanjšal ali odstranil škodljive vplive na okolje.

Na poziv naslovnega organa je nosilec nameravanega posega odgovoril dne 19. 8. 2021 z Izjavo. V izjavi je nosilec nameravanega posega podajal nestrinjanje s stališčem naslovnega organa, da je preverjanje izvršljivosti, učinkovitosti in primernosti protihrupnih ukrepov stvar presoje vplivov na okolje. Meni, da so protihrupni ukrepi predmet ocenjevanja vplivov posega na okolje v predhodnem postopku; da nameravani poseg že v tej fazi postopka vsebuje in obravnava določene ukrepe, ki so del projekta in so namenjeni zmanjševanju morebitnih škodljivih vplivov hrupa. Svoje stališče je utemeljil s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje in navedel, da je naslovni organ protihrupne in druge ukrepe dolžan upoštevati pri odločanju. Prav tako je pojasnil, da mora v nadaljevanju izvesti poseg z vsemi vključenimi ukrepi, kot so bili predloženi v predhodni postopek, da se pri izdaji gradbenega dovoljenja preveri, ali gre za isti poseg, ki je bil predmet predhodnega postopka in da v nasprotnem primeru do izdaje gradbenega dovoljenja ne more priti. Prav tako je pojasnil, da je v času gradnje monitoring hrupa predviden na treh lokacijah, in sicer poleg lokacij Moste 40a in Moste 60d, tudi na lokaciji Moste 1.

Naslovni organ se sicer strinja z navedbo nosilca nameravanega posega, da lahko le-ta, v skladu s tretjim odstavkom 6. člena Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti

presojo vplivov na okolje, priloži opis ukrepov, ki jih že predvideva in so namenjeni preprečitvi ali zmanjšanju pomembnih škodljivih vplivov na okolje. Vendar to dejstvo še ne pomeni, da lahko naslovni organ s sklepom, izdanim v predhodnim postopkom, nosilca nameravanega posega tudi zaveže k upoštevanju teh ukrepov. Nadalje naslovni organ pojasnjuje, da tudi če nosilec nameravanega posega predloži ukrepe (ki jih lahko opredelimo kot omilitvene ukrepe), s katerimi bi se lahko preprečil ali zmanjšal vpliv na okolje, to dejansko ne pomeni, da zaradi tega ne bo pomembnih vplivov zaradi izvedbe nameravanega posega. V predhodnem postopku se vsekakor lahko upošteva zakonodajne ukrepe (katerih izvedljivost in učinkovitost je predvidel že sam zakonodajalec), v primeru aktivnih in pasivnih protihrupnih ukrepov pa gre po mnenju naslovnega organa za dodatne omilitvene ukrepe, ki terjajo detajlnejšo preverbo na nivoju presoje vplivov na okolje. Tudi monitoring za čas gradnje, predviden pred zgoraj navedenimi objekti, je, kot je to naslovni organ obrazložil že v pozivu št. 35405-110/2021-11 z dne 20. 7. 2021, predmet presoje vplivov na okolje, upoštevajoč 14.a člen Uredbe o vsebini poročila o vplivih na okolje, ki določa, da se v poročilu o vplivih na okolje priloži program spremljanja učinkov posega v času gradnje in obratovanja, v katerem je opisano spremljanje vplivov nameravanega posega in omilitvenih ukrepov, ki so relevantni za poseg, in v katerem so opredeljeni načini, metode, lokacije in časovnica njegovega izvajanja.

Glede na navedeno naslovni organ še vedno ne more izključiti verjetno pomembnih vplivov nameravanega posega v času gradnje in obratovanja z vidika emisij hrupa.

- Vibracije: v času gradnje nameravanega posega bodo občasno nastajale vibracije, kot posledica izvajanja nekaterih del: npr. utrjevanje terena z vibracijskimi stroji ali valjarji ter kot posledica tovornega prometa, povezanega z gradnjo. Iz zahteve za začetek predhodnega postopka z dne 18. 5. 2021 izhaja, da mora pred pričetkom gradbenih del izvajalec gradbenih del zagotoviti pregled dokumentacije objektov ter popis in dokumentiranje stanja in morebitnih poškodb objektov v neposredni bližini gradbišč in transportnih poti (oddaljene manj kot 10 m). Stanje objektov se bo med gradnjo preverjalo. V primeru ugotovitev resnejših poškodb na stavbah se bo morala prilagoditi tehnologija gradnje ter uporabiti druga (lažja) gradbena mehanizacija. Transportne poti se bo vodilo po najkrajših možnih poteh in to po državnih cestah višjega ranga, ki v čim manjši možni meri potekajo skozi naselja. Upoštevale se bodo časovne omejitve del predvsem z vibracijskimi valjarji (med 8 in 14 uro), ki povzročajo emisijo vibracij, transport gradbenega materiala po dovoznih cestah mora potekati izključno v dnevnem času.

Glede na vse navedeno je naslovni organ ugotovil, da ne more izključiti verjetno pomembnega vpliva vibracij v času izvajanja gradbenih del. V zvezi s spremljanjem stanja popisanih objektov gre namreč tudi v tem primeru za predvideno izvajanje monitoringa, kar je predmet presoje vplivov na okolje, kot izhaja iz predhodno podanega pojasnila pri obravnavi vplivov hrupa.

Nosilec nameravanega posega je v izjavi z dne 19. 8. 2021 navedel, da bo v okviru izdelave dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja izdelan Elaborat obremenitve z vibracijami za čas gradnje ter pojasnil, da bo zaradi novega vozišča ter obvozne ceste, ki bo razbremenila naselje Moste, glede na obstoječe stanje pričakovano delno zmanjšanje vibracij, ki bodo sicer še vedno prisotne, vendar ne bodo povzročale pomembnega vpliva na okolje. Nosilec nameravanega posega je nadalje navedel, da je tudi monitoring poleg drugih ukrepov, ki naslavlajo morebitne škodljive vplive na okolje predmet predhodnega postopka, kot to določa 6. člen Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje; da v kolikor je izvedba monitoringa predvidena že v okviru dokumentacije in odločitve v predhodnem postopku, gre za

zavezujočo odločitev pri nadaljnjem projektiranju in dovoljevanju, ki so jo dolžni spoštovati tako investitor, projektant, kot tudi upravni organ, ki bo odločal o izdaji gradbenega dovoljenja za ta projekt.

Naslovni organ na podlagi proučitve teh navedb še vedno ne more izključiti verjetno pomembnih vplivov vibracij v času izvajanja gradbenih del na objekte v neposredni bližini gradbišč in transportnih poti, saj za svoje trditve nosilec nameravanega posega ni predložil nobenih ustreznih dokazil, stališče naslovnega organa glede (ne)upoštevanja monitoringa v predhodnem postopku pa je podano že v predhodnem odstavku.

- Vpliv na vode in vodni režim: naslovni organ je na podlagi proučitve mnenja DRSV ugotovil, da obravnavano območje poseže na vodna in priobalna zemljišča voda 2. reda (Kanal Pšate, Pšata), na poplavna območja, kjer so že določeni razredi poplavne nevarnosti (v razrede srednje, majhne in preostale poplavne nevarnosti) in na poplavna območja določena na podlagi 2D modeliranja ter na širši vodovarstveni območji (WO 3), ki sta varovani z Odlokom o varstvu virov pitne vode na območju občine Vodice ter z Odlokom o varstvenih pasovih vodnih virov Domžale I., II., III., IV., V. in DG I. in ukrepih za zavarovanje voda. Nameravani poseg bi lahko imel pomembne vplive na vode in vodni režim.

Na poziv naslovnega organa je nosilec nameravanega posega odgovoril dne 19. 8. 2021 z Izjavo. Z navedbami v izjavi, da bodo v fazi izdelave projektne dokumentacije za pridobitev gradbenega dovoljenja izdani pogoji s strani DRSV in Zavoda za ribištvo Slovenije ter nadalje, da bo izdelana Hidrološko hidravlična študija s poplavnimi kartami ter Analiza tveganja, nosilec nameravanega posega še vedno ni izkazal, da nameravani poseg ne bo imel verjetno pomembnih vplivov z vidika upravljanja z vodami. Naslovni organ pojasnjuje, da tudi če bi predložil v predhodnem postopku predhodno navedene elaborate, ni namen predhodnega postopka, da se v njem vsebinsko proučujejo dokumenti, ki so po svoji vsebini dejansko že na nivoju presoje vplivov na okolje. Preverjanje strokovne ustreznosti navedenih dokumentov in eventualnih (dodatnih) omilitvenih ukrepov, ki so oziroma bodo v njih navedeni, presega okvir predhodnega postopka in je to preverjanje že predmet presoje vplivov na okolje in postopka izdaje okoljevarstvenega soglasja.

Predhodni postopek je namreč namenjen temu, da se ugotovi, ali ima nameravani poseg take lastnosti, da je zanj potrebna presoja vplivov na okolje (in s tem pridobitev okoljevarstvenega soglasja). Rezultat predhodnega postopka je torej ugotovitev, ali sta presoja vplivov na okolje in okoljevarstveno soglasje potrebna ali ne. To ugotovitev naslovni organ sprejme na podlagi opisa nameravanega posega, predloženega s strani nosilca nameravanega posega, in opisa možnih pomembnih vplivov ter ob upoštevanju meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje. Po sami naravi stvari torej v predhodnem postopku ne gre za odločanje na podlagi izpolnjevanja predpisanih pogojev, ampak za strokovno oceno na podlagi splošnih meril. V predhodnem postopku nosilec nameravanega posega torej ne dokazuje izpolnjevanja predpisanih pogojev, pač je namen predhodnega postopka izključno oceniti pomembnost potencialnih vplivov na okolje in presoditi o potrebnosti presoje vplivov na okolje.

Ob navedenem naslovni organ ponovno izpostavlja, da je za ugotovitev, ali je za nek poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje, skladno z drugim odstavkom 51. člena ZVO-1 merodajna okoliščina, da bi poseg lahko vplival na okolje, torej zadostuje že verjetnost vplivanja.

Naslovni organ je na podlagi vsega navedenega še vedno na stališču, da bi nameravani poseg lahko imel verjetno pomembne vplive na vode in vodni režim.

Naslovni organ je tako, upoštevajoč lokacijo (nameravani poseg se nahaja na vodnih in priobalnih območjih, na poplavnem in vodovarstvenem območju, v bližini objektov) in značilnosti nameravanega posega, ugotovil, da bi nameravani poseg lahko imel v času gradnje oziroma obratovanja verjetno pomembne vplive na okolje z vidika emisij snovi v zrak, hrupa, vibracij in z vidika vplivov na vode in vodni režim. Naslovni organ je s svojim stališčem ponovno seznanil nosilca nameravanega posega z dopisom št. 35405-110/2021-16 z dne 4. 10. 2021. Na navedeni dopis je nosilec nameravanega posega odgovoril z dokumentom: Seznanitev z dejstvi, pomembnimi za odločitev: Zahteva za začetek predhodnega postopka za nameravani poseg: izgradnja glavne ceste Želodnik – Mengeš – Vodice, odsek Mengeš – Žeje – Vodice, št. 7.0.1./2021-0-UP-57 z dne 14. 10. 2021.

Naslovni organ je tudi na podlagi proučitve seznanitve ugotovil, da nosilec nameravanega posega še vedno ni izkazal, da nameravani poseg v času gradnje in obratovanja ne bo imel verjetno pomembnih vplivov na okolje, saj je v dopisu navajal dejstva, s katerimi je naslovni organ seznanil že v predhodnih dopisih oz. dopolnitvah zahteve za začetek predhodnega postopka.

Naslovni organ je tako, upoštevajoč lokacijo (nameravani poseg se nahaja na vodnih in priobalnih območjih, na poplavnem in vodovarstvenem območju, v bližini objektov) in značilnosti nameravanega posega, ugotovil, da bi nameravani poseg lahko imel v času gradnje oziroma obratovanja verjetno pomembne vplive na okolje z vidika emisij snovi v zrak, hrupa, vibracij in z vidika vplivov na vode in vodni režim.

Naslovni organ se je, v skladu z načelom ekonomičnosti postopka, ki je opredeljeno v 14. členu ZUP, ki določa, da je potrebno postopek voditi hitro, s čim manjšimi stroški in s čim manjšo zamudo za stranke in druge udeležence v postopku, vendar tako, da se preskrbi vse, kar je potrebno, da se lahko pravilno ugotovi dejansko stanje, zavarujejo pravice in pravne koristi stranke ter izda zakonita in pravilna odločitev, odločil, da ne bo preverjal drugih meril iz Priloge 2 Uredbe o posegih v okolje, za katere je treba izvesti presojo vplivov na okolje, saj je naslovni organ ugotovil, da bo nameravani poseg lahko pomembno vplival na vsaj zgoraj navedene segmente okolja.

Na podlagi zgoraj navedenih dejstev naslovni organ v skladu z določili 51.a člena ZVO-1 ugotavlja, da je za nameravani poseg treba izvesti presojo vplivov na okolje ter pridobiti okoljevarstveno soglasje, zato je bilo odločeno, kot izhaja iz 1. točke izreka tega sklepa.

Na podlagi določila 57. člena ZVO-1 mora nosilec nameravanega posega za izdajo okoljevarstvenega soglasja zaprositi z vlogo, kateri mora priložiti projekt ter poročilo o vplivih na okolje. Poročilo o vplivih na okolje mora biti pripravljeno v skladu z določili Uredbe o vsebini poročila o vplivih nameravanega posega na okolje in njegove priprave. Iz 194. člena ZVO-1 nadalje izhaja, da se do izdaje predpisa iz tretjega odstavka 53. člena tega zakona za projekt nameravanega posega iz 51. člena tega zakona, ki je gradnja, šteje idejna zasnova ali projekt, ki je obdelan na višji ravni, skladno s predpisi o graditvi objektov.

Skladno z določbo petega odstavka 51.a člena ZVO-1 pritožba zoper sklep ne zadrži njegove izvršitve kot izhaja iz 2. točke izreka tega sklepa.

V skladu z določbami petega odstavka 213. člena v povezavi s 118. členom ZUP je bilo potrebno v izreku tega sklepa odločiti tudi o stroških postopka. Glede na to, da v tem postopku stroški niso nastali, je bilo odločeno, kot izhaja iz 3. točke izreka tega sklepa.

Pouk o pravnem sredstvu: Zoper ta sklep je dovoljena pritožba na Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000 Ljubljana, v roku 15 dni od dneva vročitve tega sklepa. Pritožba se vloži pisno ali poda ustno na zapisnik pri Agenciji Republike Slovenije za okolje, Vojkova cesta 1b, 1000 Ljubljana. Za pritožbo se plača upravna taksa v višini 18,10 EUR. Upravno takso se plača v gotovini ali drugimi veljavnimi plačilnimi instrumenti in o plačilu predloži ustrezno potrdilo. Upravna taksa se lahko plača na podračun javnofinančnih prihodkov z nazivom: Upravne takse – državne in številko računa: 0110 0100 0315 637 z navedbo reference: 11 25518-7111002-00435421.

Pripravila:

Ana Kezele Abramović
sekretarka

mag. Vesna Kolar Planinšič
Vodja Sektorja za okoljske presoje

Vročiti:

- nosilcu nameravanega posega: DARS d.d., Ulica XIV. Divizije 4, 3000 Celje – osebno.

Poslati:

- enotni državni portal e-uprava,
- Inšpektorat Republike Slovenije za okolje in prostor, Inšpekcija za okolje in naravo, Dunajska cesta 58, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.irsop@gov.si),
- Občina Mengeš, Slovenska cesta 30, 1234 Mengeš – po elektronski pošti (obcina.menges@menges.si),
- Občina Komenda, Zajčeva cesta 23, 1218 Komenda – po elektronski pošti (obcina@komenda.si),
- Občina Vodice, Kopitarjev trg 1, 1217 Vodice – po elektronski pošti (obcina@vodice.si),
- Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Direktorata za kmetijstvo, Sektorja za urejanje kmetijskega prostora in zemljiške operacije, Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana – po elektronski pošti (gp.mkgp@gov.si),
- Zavod za ribištvo Slovenije, Sp. Gameljne 61a, 1211 Ljubljana – po elektronski pošti (info@zzrs.si),
- Ministrstvo za zdravje, Štefanova ulica 5, 1000 Ljubljana - po elektronski pošti (gp.mz@gov.si),
- Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Kranj, Tomšičeva ulica 7, 4000 Kranj – po elektronski pošti (tajnistvo.kr@zvkds.si),
- Direkcija Republike Slovenije za vode, Mariborska cesta 88, 3000 Celje – po elektronski pošti (gp.drsv@gov.si).